

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 326/04-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. februára 2005 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Juraja Horvátha a Jána Lubyho v konaní o sťažnosti JUDr. Pavla Polku, bytom Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. T. P., Ž., ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Ct 43/02, za účasti Okresného súdu Bratislava III, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. Pavla Polku na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Ct 43/02 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava III prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Ct 43/02 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. JUDr. Pavlovi Polkovi p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava III j e p o v i n n ý uhradiť JUDr. Pavlovi Polkovi, trovy právneho zastúpenia v sume 9 342 Sk (slovom deväťtisícristoštyridsaťdva slovenských korún) na účet advokátky JUDr. T. P., Ž., do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 326/04 z 20. októbra 2004 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť JUDr. Pavla Polku, bytom Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Ct 43/02.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom súdneho konania vedeného pred okresným súdom, ktoré bolo začaté na základe ním podanej žaloby o ochranu osobnosti z 5. júna 2001 proti Denníku PRÁCA, spol. s r. o., Bratislava a neskôr proti Petit Press, a. s., Bratislava.

Podľa sťažovateľa je okresný súd „od výzvy z 11. 9. 2002 (...) nečinný“.

Predseda okresného súdu podaním sp. zn. Spr. 3751/2004 doručeným ústavnému súdu 13. januára 2005 predložil k sťažnosti toto vyjadrenie:

„Vec žalobcu JUDr. Pavla Polku proti žalovanému Denníku Práca s. r. o., o ochranu osobnosti vedená pod sp. zn.: 15 Ct 43/02 napadla na Okresný súd v Žiline dňa 5. 6. 2001. Vzhľadom na námietku vznesenú sudcami Okresného a Krajského súdu Žilina, Najvyšší súd SR dňa 26. 11. 2001 rozhodol o vylúčení sudcov Žilinského kraja a vec prikázal na prejednanie Okresnému súdu v Trenčíne. Dňa 15. 2. 2002 žalobca požiadal Okresný súd v Žiline na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava III. Okresný súd v Žiline predložil žiadosť žalobcu dňa 18. 3. 2002 Najvyššiemu súdu SR na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, čo Najvyšší súd SR učinil dňa 30. 4. 2002. Vec bola postúpená tunajšiemu súdu dňa 1. 7. 2002 (správne 14. júna 2002, poznámka ústavného súdu). Dňa 26. 8. 2002 bol učinенý prvý úkon sudcu a spočíval vo výzve na doplnení žaloby. K upresneniu žalobného petitu došlo dňa 11. 10. 2002. Dňa 3. 12. 2004 pripustil súd pristúpenie ďalšieho účastníka na strane žalovaného a to Petit Press, a. s., Bratislava, ktorého súčasne vyzval k písomnému vyjadreniu sa k veci. Ďalší úkon vo veci učinенý nebol.

Z uvedenej faktografie je zrejmé, že k dlhšiemu časovému úseku došlo v období od dôjdenia upresnenia žalobného petitu do vyhlásenia uznesenia o pristúpení ďalšieho účastníka a k procesným úkonom spojeným s doručovaním žalovaného návrhu protistrane na vyjadrenie, ktorá sa ku dnešnému dňu nevyjadrila. Teda obdobie nečinnosti v predmetnej veci predstavuje 25 mesiacov. Napriek značne dlhšiemu časovému úseku medzi jednotlivými procesnými úkonmi súdu nemôžem vo veci konštatovať nečinnosť súdu s ohľadom na ďalšie kauzy JUDr. Pavla Polku a príslušníkov jeho rodiny na tunajšom súde. Káuz týkajúcich sa ochrany osobnosti JUDr. Pavla Polku a príslušníkov jeho rodiny je okolo 30, pričom zložitnosť jednotlivých káuz dokumentuje pripojený rozsudok vo veci sp. zn.: 27 C 11/00, ktorý vykresľuje zložitnosť veci. Túto okrem iného dokumentuje i fakt, že žaloba zo strany žalobcu bola v priebehu konania upravovaná a to dosť významným spôsobom. Mimo iného sa žalobca okrem ochrany osobnosti domáha i nemajetkovej ujmy, čím možno uvedený spor označiť za vysoko skutkovo i právne náročnú vec.

Pripájam vyjadrenie zákonného sudcu, z ktorého je zrejmé, že dôvod jeho nečinnosti tento odôvodňuje meritórnym rozhodnutím vo veci pripojeného rozsudku. Konanie, ktoré je napadnuté sťažnosťou podľa vyjadrenia sudcu tento neprerušil, avšak dôvod nečinnosť opiera o vyčkanie právoplatnosti vyššie uvedeného rozhodnutia.“

Súčasťou vyjadrenia predsedu okresného súdu je aj stanovisko zákonného sudcu, v ktorom sa uvádza:

«Predmetom žaloby sú dva články uverejnené v denníku PRÁCA, pričom obsahovo vychádzajú, prvý nepriamo a druhý priamo z prvého zároveň najrozsiahlejšieho článku o JUDr. Pavlovi Polkovi uverejneného v týždenníku MOMENT číslo 47 z 19. 11. 1999, ktorý vlastne „spustil“ celú následnú medializáciu jeho osoby. Uvedený článok je predmetom konania Okresného súdu Bratislava III veci sp. zn. 27 C 11/00. V tejto som dňa 27. 6. 2003 vyhlásil rozsudok a dňa 16. 7. 2003 som vyhlásil doplniaci rozsudok. Rovnopisy oboch rozsudkov pripájam a prosím, aby boli predložené Ústavnému súdu Slovenskej republiky s tým, že vec je v štádiu pred predložením odvolaciemu súdu, ktorý bude rozhodovať o odvolaní žalovaného proti rozsudku vyhláseného dňa 27. 6. 2003.

Konanie som síce neprerušil v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) OSP, pretože by na takýto procesný postup nebol dôvod, ale rozhodnutie odvolacieho súdu by naznačilo rozhodovaciu prax, keďže ochrana osobnosti je jediné rámcové právo a de facto precedentné právo.»

Podaním doručeným ústavnému súdu 3. februára 2005 sa právna zástupkyňa sťažovateľa vyjadrila k stanovisku predsedu okresného súdu a zákonného sudcu, v ktorom sa okrem iného uvádza, že:

«Sťažovateľ sa nestotožňuje s dôvodmi nečinnosti Okresného súdu Bratislava III vo veci vedenej pod sp. zn. 15 Ct 43/02, ktoré sú uvedené vo vyjadrení z 05. 01. 2005 adresované Ústavnému súdu SR. Dôvodom nečinnosti konajúceho súdu nemôže byť skutočnosť, že sťažovateľ na označenom súde vedie viacero občianskoprávných vecí. Nakoniec samotný Okresný súd Bratislava III ani neuvádza presný počet vecí, ktoré sťažovateľ vedie na tomto súde, ale ich počet označuje „okolo 30“. Nie je pravdou,

že na Okresnom súde Bratislava III sú vedené ďalšie kauzy príslušníkov rodiny sťažovateľa. Na tomto súde je vedená len jedna občianskoprávna vec jedného príslušníka sťažovateľa, a to jeho manželky, pričom ide rovnako o občianskoprávne konanie, v ktorom je konajúci súd nečinný už viac ako 2 roky. Sťažovateľ nepovažuje za náležité odôvodnenie nečinnosti konajúceho súdu zložitou veci vedenej pod sp. zn. 27 C 11/00, ktorú má dokumentovať pripojený rozsudok. V označenej veci Okresný súd Bratislava III spôsobil viaceré prietahy, keď postupoval v rozpore s Občianskym súdnym poriadkom (napr. písomné vyhotovenie označeného rozsudku bolo doručené 13 mesiacov po jeho vyhlásení, písomné vyhotovenie rozsudku obsahuje nesprávne poučenie vo vzťahu k lehote na podanie odvolania, odvolanie, ktoré bolo doručené súdu v auguste 2004, bolo predložené odvolaciemu súdu až v januári 2005 a pod.).

Sťažovateľ potvrdzuje, že mu bolo doručené uznesenie Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 15 Ct 43/02-64 z 03. 12. 2004, ktorým konajúci súd pripustil pristúpenie ďalšieho, ktorým navrhol súdu, aby pripustil ďalšieho účastníka do konania a zmenil petit žaloby vychádzal z objektívnych skutočností, ktorými bola zmena vydavateľa periodika, ktorého článok bol napadnutý po prevode ochrannej známky.

K samotnému uzneseniu konajúceho súdu z 03. 12. 2004 je potrebné uviesť, že ide o jednoduché rutinné uznesenie procesného charakteru, ktorým sa nerieši žiadna hmotnoprávna problematika a je nenáročné i z časového hľadiska.

Ku dňu spracovania tohto vyjadrenia sťažovateľovi nebol doručený termín pojednávania vo veci Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 15 Ct 43/02.

Sťažovateľ zároveň oznamuje Ústavnému súdu SR, že ku dňu spracovania tohto písomného podania mu nebola doručená odpoveď predsedu Okresného súdu Bratislava III na sťažnosť na prietahy v konaní zo 14. 07. 2004.»

Obsah spisu okresného súdu potvrdzuje úkony uvedené vo vyjadrení predsedu okresného súdu z 5. januára 2005, a preto ústavný súd poukazuje len na úkony v ňom uvedené, ktoré považuje za preukázané. Pri celkovom posúdení, či došlo k zbytočným prietahom v konaní, však ústavný súd prihliadol na celý obsah predloženého spisu a zohľadnil ďalšie okolnosti, ktoré z neho vyplývali.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“.

Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“.

„Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 253/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Samosudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu.

1. Ústavný súd konštatuje, že predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je s'ťažovateľom uplatnený nárok na ochranu osobnosti. Takéto konanie nie je možné hodnotiť ako právne zložitú, pretože tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej praxe všeobecných súdov (IV. ÚS 66/04). Pokiaľ ide o skutkovú (faktickú) zložitosť veci, ústavný súd pripúšťa, že v okolnostiach prípadu by mohlo ísť o skutkovú zložitosť veci vzhľadom na potrebu vykonania pomerne rozsiahleho dokazovania, ide však len o predpoklad, ktorý nevyplýval z doterajšieho priebehu konania pred okresným súdom, keďže k samotnému dokazovaniu pred ním ešte nedošlo. Okresný súd totiž počas celého doterajšieho trvania súdneho konania sp. zn. 15 Ct 43/02 (takmer 2 roky a 8 mesiacov) vo veci nevykonal jediný meritórny úkon (pojednávanie, dokazovanie). Ústavný súd preto nemohol akceptovať vyjadrenie predsedu okresného súdu, ktorý označil uvedený spor „za vysoko skutkovo a právne náročnú vec“.

Z uvedeného dôvodu zložitosť veci (predmet, skutková a právna povaha sporu) nemohla mať žiadny vplyv na doterajšiu dĺžku konania pred okresným súdom.

2. Ďalším kritériom pri vyhodnocovaní, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bolo správanie s'ťažovateľa ako účastníka súdneho konania.

Ústavný súd pripomína, že v danom prípade ide o spor, v ktorom je každý účastník povinný postupovať podľa § 6 a § 120 OSP a vyvíjať všetko úsilie na súčinnosť so súdom tak, aby súd mohol o uplatnenej ochrane rozhodnúť v súlade so zákonom. So zreteľom na uvedenú základnú charakteristiku sporového konania možno s'ťažovateľovi pričítať na ťarchu to, že nezaplatil súdny poplatok, čím nesplnil poplatkovú povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, ktorá mu vznikla v zmysle citovaného ustanovenia podaním žaloby. Vychádzajúc zo stavu spisu okresného súdu k 5. januáru 2005, keď predseda okresného súdu zaujal stanovisko k predmetnej veci, pripojil posudzovaný spis a dal ho doručiť ústavnému súdu, ústavný súd zistil, že s'ťažovateľ tak neurobil ani k tomuto dátumu. Táto skutočnosť ale nemala vplyv na spomalenie konania, pretože do dňa doručenia spisu ústavnému súdu sa okresný súd tým, že súdny poplatok nebol zaplatený vôbec nezaoberal

Ústavný súd sa len čiastočne stotožnil s vyjadrením predsedu okresného súdu, že „žaloba zo strany žalobcu bola v priebehu konania upravovaná, a to dosť významným spôsobom“. S'ťažovateľ podaním z 25. júna 2001, t. j. ešte pred tým, než bola vec uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Ndc 191/02 z 30. apríla 2002 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) prikázaná okresnému súdu, doplnil pôvodnú žalobu. Zo spisu okresného súdu vyplýva, že s'ťažovateľ doplňujúcim podaním zaujal stanovisko k novému článku uverejnenom v tom istom denníku (ktorého vydavateľom je žalovaný), o ktorom sa dozvedel až po podaní žaloby. S'ťažovateľ o rok na to, 27. júna 2002, rozšíril žalobu o ďalšieho účastníka na strane žalovaného, o Petit Press, a. s., Bratislava. V s'ťažnosti uvádza, že „bol nútený reagovať na nové skutočnosti, ktoré spočívali v tom, že pôvodne žalovaná strana Denník PRÁCA, spol. s r. o. previedol ochrannú známku printového média – denník PRÁCA a v podstate aj samotné printové médium denník PRÁCA prestal vychádzať vzhľadom k tomu, že došlo k fúzii s denníkom SME“. A napokon s'ťažovateľ na výzvu okresného súdu z 11. septembra 2002 upresnil petit žaloby podaním doručeným okresnému súdu 11. októbra 2002.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd zastáva názor, že zmeny, resp. upresnenia žaloby sťažovateľom po začatí konania nemali vplyv na spomalenie konania a zásadným spôsobom neovplyvnili jeho doterajšiu dĺžku.

3. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v posudzovanom konaní, prihliadal ústavný súd na ustanovenie § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Ústavný súd pripomína, že samotné konanie začalo ešte v júni 2001, keď sťažovateľ podal žalobu na ochranu osobnosti na vecne a miestne príslušnom okresnom súde, ktorým bol Okresný súd Žilina, na ktorom sťažovateľ pôsobil ako predseda a neskôr ako sudca, v dôsledku čoho bolo potrebné, aby sa najprv konalo a rozhodovalo na viacerých stupňoch sústavy všeobecného súdnictva (krajský súd, najvyšší súd) o prípadnom vylúčení sudcov a o prikázaní veci na konanie a rozhodnutie inému okresnému súdu v pôsobnosti krajského súdu.

Sťažovateľ v sťažnosti žiadal, aby ústavný súd vyslovil priet'ahy v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 15 Ct 43/02, t. j. od 14. júna 2002, keď bol okresnému súdu postúpený predmetný spis v zmysle uznesenia najvyššieho súdu o prikázaní veci.

Ústavný súd pripomína, že k základným procesným podmienkam (vecným) civilného procesu patrí aj splnenie poplatkovej povinnosti. Splnenie procesných podmienok a ich nedostatky súd skúma z úradnej povinnosti (ex offio) nečakajúc na návrhy účastníkov a sám rozhoduje aj o ďalšom postupe pri odstraňovaní zistených nedostatkov. Ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť (a nesplnenie poplatkovej povinnosti takýmto odstrániteľným nedostatkom je), súd urobí vhodné opatrenia na jej odstránenie. Okresný súd však v tomto prípade tak neurobil a sťažovateľa nevyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu.

Ústavný súd konštatuje, že predmetná vec sa nachádza na okresnom súde, ktorému bola prikázaná uznesením najvyššieho súdu, od 14. júna 2002, t. j. takmer 2 roky a 8 mesiacov. Okresný súd počas celej tejto doby vykonal iba nasledujúce úkony:

- výzvou z 11. septembra 2002 vyzval sťažovateľa na doplnenie žaloby,
- uznesením č. k. 15 Ct 43/02-64 z 3. decembra 2004 (t. j. už po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie) pripustil prístupenie ďalšieho účastníka konania na strane žalovaného a
- uznesením č. k. 15 Ct 43/02-65 z toho istého dňa uložil žalovaným v 1. a 2. rade písomne sa vyjadriť k predmetnej žalobe.

Ústavný súd sa stotožnil s vyjadrením sťažovateľa obsiahnutým v stanovisku z 1. februára 2005, že *„ide o jednoduché rutinné uznesenie procesného charakteru, ktorým sa nerieši žiadna hmotnoprávna problematika a je nenáročné i z časového hľadiska“*.

Okresný súd vo veci samej počas takmer 2 a trištvrté roka nevykonal žiaden relevantný úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci nachádzal (okrem troch vyššie uvádzaných úkonov), a preto v podstate celé napadnuté konanie je poznačené zbytočnými prietrahmi. Ako vyplýva z uvedeného, posledné dva úkony okresného súdu sú sústredené do jedného dňa - 3. decembra 2004, t. j. boli urobené až po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie pred ústavným súdom.

Obranu okresného súdu spočívajúcu v argumentácii, že *„káz týkajúcich sa ochrany osobnosti JUDr. Pavla Polku a príslušníkov jeho rodiny je okolo 30, pričom zložitosť jednotlivých káz dokumentuje pripojený rozsudok vo veci sp. zn. 27 C 11/00, ktorý vykresľuje zložitosť veci“* (okresný súd pripojil k posudzovanému spisu rozsudok okresného súdu sp. zn. 27 C 11/00 z 27. júna 2003 spolu s doplňujúcim rozsudkom zo 16. júla 2003, ktorý má takmer 185 strán, pozn. ústavného súdu), ústavný súd neakceptoval, pretože táto skutočnosť nemôže byť *„dôvodom nečinnosti konajúceho súdu“*, ako sa uvádza v stanovisku sťažovateľa z 1. februára 2005 k vyjadreniu okresného súdu.

Ústavný súd taktiež neprijal argumentáciu zákonného sudcu, ktorá bola súčasťou vyjadrenia predsedu okresného súdu, ktorou ospravedlňoval svoju nečinnosť opierajúc sa o to, že „konanie (...) síce neprerušil v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) OSP (správne ods. 2, pozn. ústavného súdu), pretože by na takýto procesný postup nebol dôvod, ale rozhodnutie odvolacieho súdu (vo veci sp. zn. 27 C 11/00, t. j. vo veci, v ktorej okresný súd predložil 185-stranový rozsudok, pozn. ústavného súdu) by naznačilo rozhodovaciu prax, keďže ochrana osobnosti je jediné rámcové právo a de facto precedentné právo“. Takáto argumentácia okresného súdu sa javí ako protirečivá. Na jednej strane okresný súd uvádza, že niet dôvodu na prerušenie konania a na druhej strane „vyčkáva“ na rozhodnutie odvolacieho súdu v inej veci sťažovateľa (sp. zn. 27 C 11/00), lebo „by naznačilo rozhodovaciu prax“.

Ústavný súd zastáva navyše názor, že bolo povinnosťou okresného súdu pristupovať v tejto veci so zvýšenou starostlivosťou nielen preto, že konanie začalo ešte v júni 2001, ale aj s ohľadom na predmet konania, ktorým je ochrana osobnosti sťažovateľa. Výsledok konania v takomto prípade má osobitný význam pre sťažovateľa, pretože sa priamo dotýka jeho osobného statusu.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní, ktoré bolo na ňom vedené pod sp. zn. 15 Ct 43/02, došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na tento záver prikázal zároveň okresnému súdu v zmysle 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde vo veci uvedenej spisovej značky konať bez zbytočných prieťahov.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie“.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Podľa § 56 ods. 5 citovaného zákona ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ v sťažnosti žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 200 000 Sk, ktoré odôvodňuje okrem iného „*aj pocitmi márnivosti a nespravodlivosti, ktoré ho sprevádzajú pri porušovaní jeho základného práva na konanie súdu bez zbytočných prieťahov*“, a poukazuje aj na to, „*že v konaní o ochranu osobnosti každý právny prostriedok nápravy plynutím času stráca na svojej účinnosti*“.

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na celkovú dĺžku konania okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Ct 43/02, berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu (skutočný začiatok súdneho konania), ako aj skutočnosť, že predmetom sporu je konanie týkajúce sa osobného statusu sťažovateľa, ústavný súd považoval priznanie sumy 20 000 Sk za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľom požadovanú výšku primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd považuje v okolnostiach prípadu za neprimeranú.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. T. P., uplatnených v podaní z 1. februára 2005 vo výške 12 971 Sk. Ústavný súd pri priznaní trov

konania vychádzal z výšky priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2003, ktorá bola 13 602 Sk. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 13 ods. 8, § 16 ods. 1 písm. a) a c) a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) vo výške 4 534 Sk a k tomu 2 x 136 Sk režijný paušál (§ 19 vyhlášky). Úhrada bola priznaná v celkovej sume 9 342 Sk.

Za podanie právnej zástupkyne sťažovateľa z 1. februára 2005, ktorým sa vyjadrila k stanovisku okresného súdu, ústavný súd so zreteľom na jeho obsah (absencia ústavnoprávneho charakteru) odmenu nepriznal.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2005